

Да ўвагі!

Хто хоча
набыць газету
ў офісе рэдакцыі —
чакаем!

БЕЗ РУЖОВЫХ АКУЛЯРАЎ

Аляксандр КЛАСКОЎСКІ,
спецыяльна
для “Народнай Волі”

Дзе няма свядомых, там будзе імперыя

Прызнаюся, што практычна не чытаю такі спецыфічны прарасійскі рэсурс, як Imhoclub.by. Але палеміка палітолага Валерыя Карбалевіча з Юрыем Шаўцовым прымусіла ўважліва вывучыць адзін з матэрыялаў апошняга, які нядарна перадрукаваны “Імхаклабам”.

Пафас гэтага тэксту, напісанага з нагоды афіцыйнага Дня Незалежнасці, палягае ў клеймаванні “свядомых”, іначай кажучы – нацыянальна арыентаванай эліты нашага грамадства. Аўтар, прэзентаваны як дырэктар Цэнтра па праблемах еўрапейскай інтэграцыі, задаволена канстатуе (арфаграфія захавана): “Белорусы отказались сидеть себе на шее живое и подлое в самой своей сердцевине свядомае кола”. Маўляў, калі нацыяналісты, барані божа, даруцца да ўлады, то непазбежна створаць крыва-вы рэжым, пачнуць забіваць ці выганяць нязгодных.

Аўтар без аніякай аргументацыі сыходзіць з дзіўнага пастулата, што Усходняя Еўропа нібыта схільна менавіта да такога пачорнага, пачварнага нацыяналізму. Між тым у Літве, напрыклад, на мяжы 1990-х дамагліся свайго акурат нацыянальна свядомыя сілы, дзейнасць якіх браў за ўзор БНФ, – і неяк жа абышлося без лінчавання рускамоўных. Дарэчы, як сведчаць звесткі з сёння, у 1990-я гады сам спадар Шаўцоў жыў і працаваў у Вільнюсе.

Сёння, паводле сцвярджэння Шаўцова, паратунак для беларусаў – гэта “союз с Россией и понимание себя частью большой Русской цивилизации”. І нарэшце апафеоз: “Беларусь – это европейская часть России”.

У сваім таптанні па “свядомых” аўтар не арыгінальны. Гэтак жа ўсю дарогу прывідаў беларускага нацыяналізму палыхалі камуністычныя начальнікі. І не проста палыхалі, а менавіта пад лозунгам барацьбы з “нацызмамі” вынішчылі нашу інтэлектуальную эліту ў 1930-я гады. Пад гэтай маркай цкавалі Купалу, стралялі ў патыліцу ахвярам у Курапатах.

Пікантнасць жа сённяшняй сітуацыі ў тым, што калі падыходзіць з крытэрыямі сп. Шаўцова, то ўжо і Аляксандр Лукашэнка цягне на радыкальнага нацыяналіста. Бо ў выступленні на ўрачыстым сходзе з нагоды Дня Незалежнасці кіраўнік Беларусі фактычна даў адпал масквацэнтрнай трактоўцы беларускай гісторыі. Ён зазначыў, што карані нашай дзяржаўнасці сягаюць аж у IX стагоддзе, у Полацкае княства, якое, падкрэсліў Лукашэнка, узнікла без дапамогі варагаў (і гэта ўжо каменьчык у гарод усходніх суседзяў).

Асобнае пытанне: што змусіла беларускае кіраўніцтва перааснаваць падыходы да айчынай гісторыі? Калі казаць найпрост, то яно спахапілася пасля Крыма. Пры ўсіх сваіх гульнях у “братнюю інтэграцыю” і звычцы да русафільскай рыторыкі наўсёскі скармілі, што грамадства з русіфікаванымі мазгамі, масквацэнтрным мысленнем – выдатны падарунак для імперыі, якая “ўстае з каленяў”. Так што сёння ўлады хай сабе і грубавата, але ладзіць так званую мяккую беларусізацыю, спрабуюць шукаць апірышча ў самабытнасці айчынай гісторыі, пачынаюць запазычваць элементы ідэалагічнага канцэпту менавіта ва ўнутраных апанентаў – тых самых “свядомых”.

Іўльню ж у гэзы кіталгу “Беларусь – это европейская часть России” сёння ніяк не назавеш нявіннай забавай інтэлектуалаў. Бо адно з апраўданняў імперскай экспансіі – гэта нібыта абарона “русского мира” ад страшных нацыяналістаў, што расперзаліся ў суседніх краінах. Вунь маскоўская прапаганда распыскала мора сілы, лямантуючы пра страшны ўкраінскі нацыяналізм, які, маўляў, набыў форму “украфашизму”.

Так, любы нацыяналізм здольны набываць і радыкальныя формы. Можна заўважыць такую пену і ва ўкраінскім соцыуме. Але тут той выпадак, калі маскоўскія ды прамакоўскія камен-татары бачаць трэску ў чужым воку, не заўважаючы бярвяна ва ўласным. Можна, гэта бандэраўцы адхалілі ў Расіі кавалак тэрыторыі? Не, якраз наадварот, выкрывальнікі “украфашизму” адціснулі ў суседзяў Крым ды заварылі крываваю кашу на Данбасе. Іначай кажучы, гэта акурат той выпадак, калі злодзей крычыць: “Грымай злодзея!”

Таму абсурдны выглядзе карціна, калі беларускі інтэлектуал метадычна вядзе ваіну з беларускім нацыяналізмам (які і так вытручвалі дзесяцігоддзямі), бяздоказна абвінавачвае “свядомых” у нібыта паталагічнай празе крыві, расправы з інашадумцамі, але пры гэтым ва ўпор не бачыць рэальнай агрэсіі вялікадзяржаўнага шавінізму.

Між тым маладая дзяржава, што суседнічае з былой метраполіяй, якая не адмовілася ад імперскіх замашак, – запраграмаваная ахвяра, калі не працаваць мэтанакіравана над удзімам нацыянальнай самасвядомасці. Лямант жа з нагоды яе ўмацавання ўзнікае акурат тым, што бачыць нашы землі Паўночна-Заходнім краем.

І дзе яны, тыя крыважаэрныя нацыяналісты? Нават справа “Белага легіёна” развалілася. А можа, гэта Аляксей Янукевіч, Павел Севярынец ці Андрэй Дынько маляюць планы канцлагераў для тутэйшых рускіх? Ці мрояць пра гібрыдную ваіну з мэтай захапіць Смаленск, а калі пашэнціць, дык пашырыць межы Беларусі да Сахаліна? Лухта, трызненне. Затое мы бачым, што менавіта пад маркай абароны “русского мира” ад праклятых суседскіх нацыяналістаў анексаваны Крым, пушчаны рэкі крыві на ўсходзе Украіны. І адпэты імперскага рэваншу відавочна пайшлі б далей, калі б на іх шляху не паўсталі ўкраінскія патрыёты. Тамтэйшыя свядомыя без аніякіх двукоссяў.

Так што постаццяккі рэалі ў нашым рэгіёне такія, суровыя і без варыянтаў: дзе бракуе свядомых – туды вернецца імперыя.

ПОСЛЕ СОБЫТИЯ

Белые флаги над городом

В воскресенье в белорусской столице закончилась 26-я летняя сессия Парламентской ассамблеи ОБСЕ. Политики как минимум еще неделю будут скрупулезно анализировать ее итоги. А потом сослаться на нее еще несколько месяцев подряд – до следующего, осеннего, сбора ОБСЕ в Палермо (Италия). Пять дней, с 5 по 9 июля, включили в себя немало эмоций, откровенных дискуссий, и пусть вас не сбивают с толку белые – нейтральные – флаги ОБСЕ, которыми был в эти дни украшен наш главный проспект.

На заседаниях ассамблеи не было убояживающего единомыслия. Порой дебаты напоминали настоящие «американские горки»: то вверх, то вниз. Дух захватывало. Например, голосование по проекту

резолюции по Беларуси. На заседании общего комитета по демократии и правам человека он был принят большинством голосов. И многие белорусские и российские депутаты нервно выходили из конгресс-холла, буквально бросаясь к буфету, чтобы выпить чашку кофе и довольно раздраженно обсуждали с коллегами ситуацию.

Но при принятии Минской декларации резолюцию отклонили, так как голоса за нее разделились поровну: 43 на 43. Председатель ПА ОБСЕ Кристин Муттонен назвала эту ситуацию необычной, но поскольку большинство не набралось, критичную по отношению к Минску резолюцию исключили из итогового документа. Белорусские делегаты поздравляли друг друга, некоторые их коллеги в зале также

аплодировали.

Вообще, неожиданное свободомыслие проявила белорусская официальная делегация при голосовании за итоговый документ минской сессии ассамблеи, частью которого стала украинская резолюция с осуждением «агрессии России против Украины». За нее проголосовали четыре из шести членов нашей делегации. Конечно, в политическом театре роли строго распределены, но сценарий, как видим, может обновляться.

Летняя сессия Парламентской ассамблеи посвящалась укреплению взаимного доверия и сотрудничества во имя мира и процветания в регионе. Австрийский парламентарий Кристин Муттонен вновь избрана председателем Парламентской ассамблеи.

(Продолжение темы на 2-й стр.)

ПОСОЛЬСКИЙ ДВОР

Нидерланды теперь ближе

Нидерланды входят в десятку самых главных торгово-экономических и инвестиционных партнеров Беларуси. Но, к сожалению, за последние годы товарооборот между нашими странами снизился в 3-4 раза. Открытие отделения посольства Нидерландов в Минске поможет нашему сотрудничеству во всех сферах политической и общественной жизни.

Об этом вчера на торжественной церемонии официального открытия отделения посольства Нидерландов в Минске говорил министр иностранных дел Республики Беларусь Владимир Макей. На церемонии присут-

ствовала генеральный секретарь Министерства иностранных дел Королевства Нидерланды Йоханна Брандт.

В период развивающегося диалога между Беларусью и ЕС открытие отделения посольства в Беларуси позволит нашим нидерландским коллегам получать информацию из первых рук о ситуации в Беларуси, о развитии общества и государства. Мы должны активно продолжать политический диалог, который наметился между нашими государствами. Но мы не должны ограничиваться только диалогами МИДов, надо развивать диалог между гражданскими

обществами и, что очень важно, между бизнес-сообществами наших стран. Сегодня есть немало примеров успешного взаимодействия, сейчас в Беларуси находится порядка 10 совместных предприятий с участием голландского капитала. С открытием отделения посольства появится еще больше возможностей для развития и углубления сотрудничества во всех без исключения сферах, – сказал Владимир Макей.

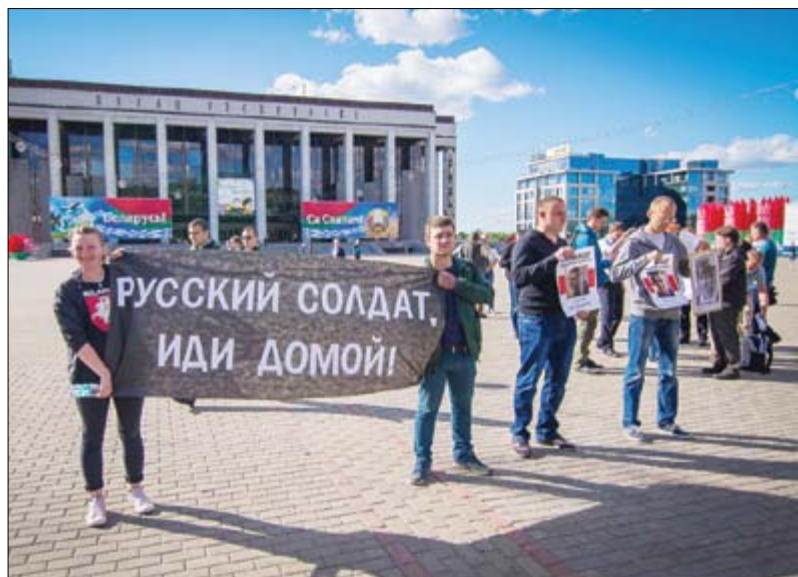
Отделение посольства Нидерландов расположилось в здании на улице Мясникова, 70.

Елена КИРЕЕВА.

ПРАТЭСТ

«Рускі салдат, ідзі дамоў!»

Як вядома, напрыканцы мінулага тыдня ў цэнтры Мінска прайшла акцыя супраць ваеннага саюза з Расіяй і ў падтрымку беларусаў, якія пацярпелі паводле палітычных матываў. Прахожыя не маглі не звярнуць увагу на транспарант “Рускі салдат, ідзі дамоў!”. Такім чынам удзельнікі акцыі выказалі сваю нязгоду з тым, што замест таго, каб імкнуцца да нейтральнага статусу, як гэта запісана ў нашай Канстытуцыі, беларускія ўлады маюць ваенны саюз з імперскай Расіяй. Актыўныя пратэстуюць супраць уцягвання Беларусі «ў ваенную авантуру, якой з’яўляюцца вучунні «Захад-2017». «Мы супраць ваен-

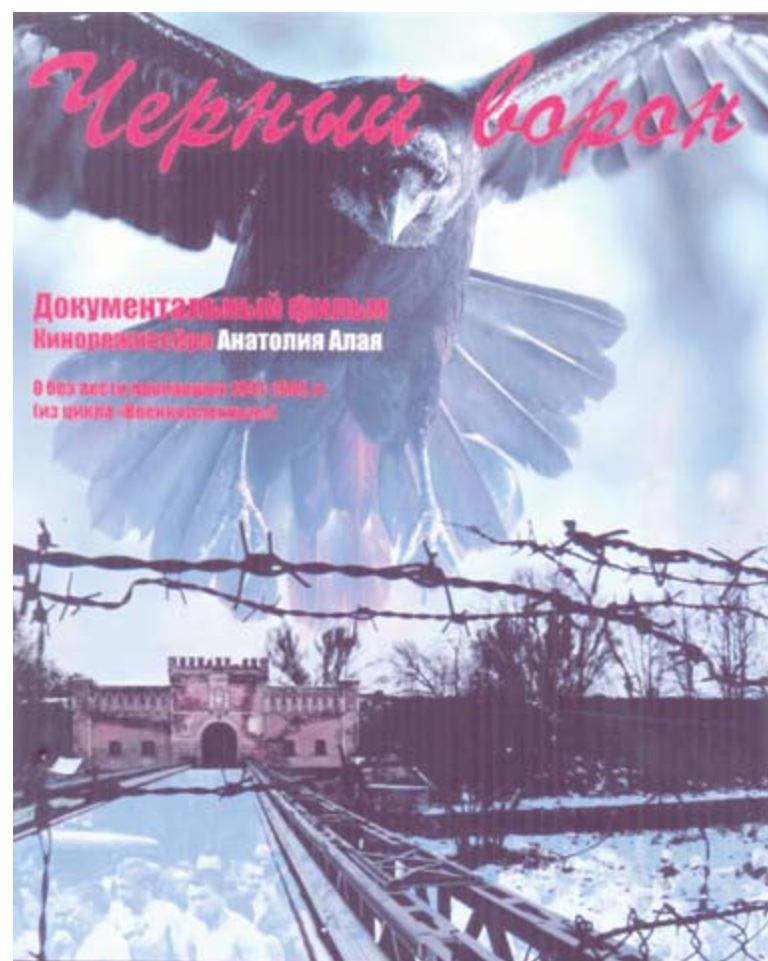
нага саюза з Расіяй, мы не лічым, што ў Расіі пры ўладзе знаходзяцца людзі, якія могуць адказаць за свае дзеянні. Мы памятаем, што яны зрабілі ў Ірузіі ў 2008 годзе, на Данбасе, як яны забралі Крым.

Мы не лічым, што яны могуць быць ваеннымі саюзнікамі, бо яны прыносяць толькі гвалт і страту незалежнасці», – сказаў актывіст кампаніі “Еўрапейская Беларусь” Максім Вінарскі.

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

СУДЬБА ЧЕЛОВЕКА

Анатолий АЛАЙ:

«В поисках отца я объехал полмира, а узнал о его судьбе в Минске!»

В ближайшие дни на экраны страны выйдет документальный фильм Анатолия Алая «Черный ворон» (автор сценария – Игорь Осинский). Эксперты единодушны: его ждет большой успех. Как, впрочем, и все предыдущие картины этого режиссера.

В самый канун премьеры за большой личный вклад в развитие национального кино, за бескомпромиссность в отстаивании исторической правды ему присвоено звание «Народный артист Беларуси». Несколькими годами ранее Мастер был отмечен званием «Заслуженный деятель искусств Республики Беларусь». Новый фильм – это щемлящая сердце исповедь «подранка», осиротевшего еще в колыбельном возрасте. Отец Анатолия – военврач Иван Алексеевич Алай пропал без вести во время боев в первые дни войны. В память о нем остались лишь единственное письмо, отправленное из-под Белостока, и фотография, запечатлевшая его в форме красноармейца. О беспримерном поиске отца, растянувшимся на 75 лет, «Народная Воля» рассказывала дважды (12 июля и 21 ноября 2016 года). Финал его оказался совершенно неожиданным...

(Продолжение на 3-й стр.)

ЯНЫ – ПРА НАС

Генеральны сакратар ПА АБСЕ лічыць, што дэлегаты сесіі, якія упершыню наведалі Мінск, могуць змяніць сваё меркаванне пра Беларусь

Генеральны сакратар Парламенцкай асамблеі АБСЕ Рабэрта Мантэла мяркуе, што дэлегаты сесіі ПА, якія упершыню наведалі Мінск, могуць змяніць сваё меркаванне аб Беларусі. Пра гэта ён заявіў у інтэрв’ю праграме «Тыдзень» тэлеканала СТВ.

«Маё меркаванне пра Беларусь развівалася на працягу многіх гадоў, – адзначыў палітык. – Я думаю, што для іншых дэлегатаў прыезд у Беларусь будзе навучальным. Яны атрымаюць больш разгорнутую карціну аб тым, што адбываецца ў Беларусі, і, магчы-

ма, змяняць сваё меркаванне». Таму што, паводле слоў генеральнага сакратара ПА АБСЕ, ацаніць сітуацыю ў краіне на аснове СМІ вельмі складана.

«Я лічу, што трэба выбудоўваць канструктыўны дыялог паміж дзяржавамі і, самае важнае, паказаць павагу да іншых культур. Мы часта робім памылку, калі думаем, што адны маюць рацыю, а іншыя – не. Ёсць імат арганізацый, якія выкарыстоўваюць даваінны стандарты», – сказаў Мантэла. Ён не згодны з такім падыходам.

БелаПАН.

СУД

За лебедзя – тысяча долараў

У Віцебску жанчыну судзілі за лебедзя, якога загрыз яе сабака.

Сабака гуляў каля пажарнага вадаёма без павадка і намордніка і накінуўся на птушку, якая там плавала. Эксперты засведчылі, што лебедзь загінуў ад кусана-рванай раны.

У выніку суд Віцебскага раё-

на вынес рашэнне, паводле якога жыхарка Віцебска павінна кампенсавать страты, нанесеныя навакольнаму асяроддзю. Жанчыну аштрафавалі на 1953 рублі. У пракуратуры кажуць, што такія выпадкі вельмі рэдкія.

СПЕЦЫАЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

КУПАЛЬСКАЯ НОЧ у Лошыцкім парку

Крыху гісторыі

Свята Івана Купалы бярэ свае вытокі з язычніцтва, але, нягледзячы на гэта, адзначаецца практычна па ўсёй Еўропе, у многіх краінах з'яўляецца царкоўным і агульнанацыянальным.

У даўніну людзі лічылі, што ў гэты дзень усе злыя духі пакідалі воды азёр і рэк. І тыя надзяляліся магічнай сілай, здольнай вылечыць ад хваробы, ачысціць душу і цела ад усякага зла. Сабраныя да світання травы і агонь таксама набывалі гаючыя ўласцівасці, прыносілі шчасце і дабрабыт у дом.

Дзяўчаты з дапамогай вяноў варажылі на каханне. Таго, хто знайшоў у купальскую ноч папараць-кветку, чакаў надзвычайны поспех.

Усе гэтыя звычаі, традыцыі і павер'і перадаваліся з пакалення ў пакаленне. І нават цяпер, у сучасным свеце, дзе, здавалася б, няма месца чудам, свята не страціла сваёй прывабнасці.

Святу быць!

Лошыцкі парк. Імпровізаваная сцена ля берага Свіслачы. На прэсэнім плане – барабаны, за імі – апаратура, яшчэ далей – група людзей нешта актыўна абмяркоўвае. На некаторы час у парк, які да гэтага патаўнаў у смеху і размовах, з'явілася ціха. Госьці пачалі падцявацца бліжэй да сцэны. Былі чутны крокі і цокат абцасаў, якія адбівалі рытм на брукаваных дарожках.

Сцена ўжо не маўчыць. У цэнтры яе з'явіўся малады чалавек у вышыванцы і саламяным капе-

люшы. Праз некалькі секунд ён абвясціў: «Сустракайце: на сцэне арт-гурт «Багач»!» Яшчэ некалькі секунд поўнай цішыні – і абрынуўся шквал апладысмантаў.

Вось так пачалося святкаванне купальскай ночы ў Лошыцкім парку. Канцэртная праграма доўжылася 4 гадзіны. Сваёй творчасцю гасцей парадаваў ансамбль «Гуляй, бульбаш!» і «Свята», кавер-бэнд «Маямі» і іншыя.

Акрамя канцэртнай праграмы, арганізатары прыхавалі іншыя прыемныя сюрпрызы: акаваграм і стральба з лука.

Якая прырода без шашлыка?

Спецыяльна для аматараў смачна паесці працаваў невялікі фудкорт «Ням-ням». Усе былі сытыя і задаволеныя.

За 2,5 рубля можна было набыць вянок, які паводле традыцыі пасля гулянняў адпраўляўся на пошукі нарочаго для сваёй гаспадыні. Быў, вядома, і бюджэтны варыянт – сплесці вянок самому. Але, на жаль, навокал, акрамя чароту, нічога не расло.

А як жа танцы?

Выступленне самадзейнага ансамбля казахай песні і танца «Маме нравіцца» зацікавіла нават рыбакоў на тым беразе. Чым жа казакі так здзівілі? Сваё выступленне яны пачалі з удараў нагайкі, якія па гукі нагадвалі стрэлы. Гэта, вядома, прыцягнула ўвагу не толькі глядачоў, але і праваахоўных органаў, якія дзяжурілі на свяце.

Міліцыянты адразу пабеглі на сцэну

разбірацца, што там здарылася. Затым гук удараў змяніўся гучнай музыкой, свістам і танцамі.

Заўважыўшы публіку, якая пачынала пакідаць свае месцы, дэманстравалі паляхачы, адзін з казакі прапанаваў трохі ўзбадзёрыцца і развучыць кадрылю. Праз пару хвілін імпровізаваная сцена была запоўнена жадаючымі, а сярод глядачоў пракацілася хваля смеху і тут жа заціхла. Справа ад казакі ў шарэнзе размясціліся дзяўчыны, злева – хлопцы. З пачаткам музыкі абодва шэрагі то сыходзіліся, то разыходзіліся. У гэтым і заключалася кадрыля па-казакі. Усё геніяльнае – проста.

А падарункі будучы?

Адной з галоўных падзей вечара стаў конкурс на лепшы вянок. Умовы як ніколі простыя: лепшае дэфіле возьме галоўны приз – білет у Нацыянальны гістарычны музей. Пераможцай стала самая маленькая ўдзельніца. І гэта не таму, што маленькім усё можна, а таму, што артыстызму і пазітыву ў гэтай дзяўчынцы хоць адбавляў. Варта было ёй толькі падміргнуць на прадстаўленні, як яна заваявала сэрцы адразу ўсіх глядачоў.

Агеньчыку не знойдзецца?

Ледзь не забылася пра вогнішча – неад'емную частку купальскіх гулянняў. Яно было размешчана на невялікім востраве – асобна ад усяго парку. І ўражвала сваімі памерамі.

Калі ўсе былі зачараваныя

полымем, языкі якога, здавалася, даставалі да неба, са сцэны пачуўся гук гітары. Затым голас: «Ну, што, мінчане, гатовы падпяваць?» У кавер-бэнды «Cosa Nostra» атрымалася разбавіць праграму, да гэтага знаёму нам выступленнямі народных ансамбляў. Гэта дапамагло прыцягнуць увагу моладзі, якая ў большасці сваёй была занята тэлефонамі.

Час гісторый

«Да 8 гадоў я жыла ў вёсцы Аляксандраўка Гомельскай вобласці, – распавяла «Народнай Воля» 18-гадовая Дар'я Мленік, якая таксама прыйшла на Купалле ў Лошыцкі парк. – Мама ўвесь час працавала, бачыліся мы з ёй рэдка. І маім выхаваннем у асноўным займалася бабуля. А яна была яшчэ той артысткай у прамым сэнсе гэтага слова – сцявала ў ансамблі. Хутчэй, гэта была аматарская група, якая далей роднага сяла на

гастролі не выязджала.

Да свята Івана Купалы яны рыхтаваліся загодзя: шылі касцюмы, складалі песні, ставілі сцэны.

Бабуля шмат расказвала пра свае прыгоды ў пошуках чароўнай кветкі. Калі яна была ў маім узросце, папараць-кветку ў купальскую ноч шукалі ўсім сямом. «Як дзікуны, таксама ноччу мы забягалі ў лес», – распавядала яна. Жаданне знайсці вечнае ішасце было мацней за страх.

Казала пра чуды, якія яна сустрапала ў лясах, аб нячысціцах, якія ішлі за ёй на пятах у спробах збіць са шляху. Аб сустрачцы з вадзяным, які жыве ў лясным возеры, і спевах русалак. Як цяпер, памятаю яе словы: «Іду па лесе ноччу, цёмна. А тут гледзь пад месяццовым святлом пераліваецца, а з яе галава тырчыць, вялікая такая, глеем пакрытая».

Верыць ці не – справа індывідуальная. Але ўсе гэтыя апавяданні з пустога месца не бяруцца, праўда? Трапіла б мне чароўная кветка, я не змагла б цалкам даверыць ёй свой лёс, таму што, лічу, усё ў жыцці залежыць ад нас саміх. Калі ты хочаш простага ішасця, то чароўніцтва табе ў гэтым не дапаможа».

Карына САВІЧ.
Фото аўтара.

Усадьба

УЧЕННЫЕ СЧИТАЮТ

Нехватка азота

Как важный элемент он необходим растению в большом количестве. Недостаток его сильнее проявляется при высокой влажности почвы, особенно после обильных дождей, которые вымывают его в более глубокие слои, а также при продолжительной холодной или засухливой погоде. На разных растениях (по виду, назначению) симптомы неодинаковы.

Плодовые и ягодные растения. Листья мелкие, бледно-зеленые, пожелтение их сопровождается появлением оранжевых и красноватых оттенков. Листопад начинается рано. Рост растений замедлен. Цветение и плодоношение слабые. У земляники плохое усвоение азота. Плоды у семечковых мелкие, твердые, грубые.

Капуста. Растения отстают в росте, листья мелкие: молодые – бледно-зеленого цвета с желтоватым, а старые – с оранжевым оттенком. Рано усыхают и опадают.

Морковь. Растения угнетены, листья мелкие, растут медленно, желтеют и отмирают.

Свекла. Растения угнетены, отстают в росте, имеют тонкие прямостоячие черешки. Листья окрашены от бледно-зеленого до

желто-красного цвета.

Лук. Растения ослаблены. Листья короткие, узкие, светло-зеленой окраски. Иногда они краснеют, начиная от кончика листа.

Огурец. Растения отстают в росте. Листья мелкие, бледно-зеленой окраски с желтым оттенком. Нижние листья поникают и желтеют. Плоды мелкие, с заостренным концом, бледной окраски, медленно увеличиваются в размерах.

Томат. Растения отстают в росте. Плоды мелкие, деревянистые, сначала бледно-зеленого, позднее – ярко-красного цвета. Иногда преждевременно осыпаются.

Картофель. Растения чахлые, с прямыми тонкими стеблями, мелкими листьями желтовато-зеленого цвета. Позднее края долей листьев желтеют и засыхают.

Лечение. При первых признаках недостатка азота подкармливают растения аммиачной селитрой (5–15 г/м²), птичьим пометом или навозной жижей. На плодовых, кроме того, полезны внекорневые подкормки мочевиной (20–50 г на 10 л воды) через 5–6 дней после цветения и повторно спустя 2–3 недели.

РАСТЕНИЯ ЛЕЧАТ

Мелисса лимонная

Мятный аромат мелиссы лимонной немного напоминает лимон. Вкус ее горьковато-пряный. В зелени много аскорбиновой кислоты – почти столько же, сколько в черной смородине. Едят зелень мелиссы свежей и сушеной как приправу к чаю, салатам, грибам, супам, рыбе, компотам. Например, при заготовке компотов из любых плодов и ягод неплохо добавлять пахучую зелень с мятным запахом: в одну банку – мяту перечную, в другую – мелиссу, в третью – котовник и т.д. Так же поступают и при изготовлении напитков.

А вот в Дании мелиссу используют при консервировании мяса.

Мелисса – еще лучшее успокаивающее средство, чем мята перечная. При чрезмерной возбудимости, истерии, бессоннице пьют настой (1:10) по 1 ст. ложке 3–4 раза в день. Можно помочь себе и по-другому. Попробуйте высушить мелиссу в букетах (заготавливать во время цветения) и повесить возле постели или набить сушеной зеленью травы небольшую наволочку (40х40 см). Полученную подушку класть под голову. Есть свидетельства, что такой способ дает возможность справиться с неврозами и бессонницей.

Так же применяют и мяту перечную.

И еще один вариант использования мелиссы. Ее веточки находчивые садоводы развешивают на кустах малины во время цветения, чем отпугивают муху-вредителя. Раскладывают эти растения и в шкафы от моли.

УЛЫБНИТЕСЬ...

– Папа, а правда, что на Кавказе жених узнает, кто его невеста, только после свадьбы?
– Это везде так, сынок.

В психушке крик из палаты:
– Я посланник Бога!
И крик из другой:
– Я никого не посыпал!

Урок истории.
Учительница:
– Иванов, кто взял Измаил?
Иванов испуганно:
– Я не брал!
Честное слово!
Может быть, это Петров?
Учительница возмущенно рассказывает об этом

разговоре завучу.
Завуч ее успокаивает:
– Ну что вы так волнуетесь? Это же дети: поиграют и отдадут!
Учительница идет к директору и передает разговор с завучем ему.
Директор внимательно выслушал ее и вдруг спрашивает:
– А какой класс это был?
– 5 «Б».
– Нет, эти не отдадут!

Выпускница сельхозтехникума стоит посреди поля с кабачками, чешет затылок и бормочет:
– Как же эти твари икру-то мечут?!

АЗБУКА САДОВОДА

Собираем ягоды...

Июль – время сбора урожая смородины и крыжовника.

Помните, что со сбором черной смородины нельзя медлить – спелые ягоды быстро перезревают, лопаются, осыпаются. Плоды многих сортов цветной смородины способны долго, до полутора месяцев, не опадать после созревания, но продолжительная влажная погода может привести к растрескиванию ягод.

Если созревание в кистях черной смородины неодновременное, собирайте урожай в два-три приема по мере готовности ягод, стараясь отщипывать их вместе с плодоножкой. При одновремени созревании собирайте урожай кистями: ягоды при этом более транспортабельны, лучше сохраняются, из них не вытекает ценный сок. В этом случае отделять ягоды от кисти лучше непосредственно перед переработкой, уже после мытья и просушивания.

Предварительно обязательно выберите и уничтожьте больные и поврежденные огневкой ягоды.

Крыжовник, предназначенный для технической переработки (варенье, компоты и т.д.), собирайте незрелым. Употреблять в свежем виде лучше зрелые ягоды, когда они становятся мягкими и приобретают окраску и вкус, свойственные данному сорту.

Сохранность ягод крыжовника и смородины повышается, если урожай собран в сухую погоду. При этом в холодильнике при +5°C черная смородина может храниться не более 5 дней, а красная и белая, а также крыжовник – 10 дней и дольше. Срок хранения целых, неповрежденных ягод черной смородины повышается до одного и более месяцев, если их держать при 0°C в полиэтиленовых герметичных пакетах небольшой емкости.

ДЕЛИМСЯ ОПЫТОМ

Сушеная зелень на зиму

Чаще всего сушу листья сельдерея и петрушки, молодой укроп, базилик и мяту. Для сушки беру молодую свежую зелень, собранную в сухую погоду. Ее промываю от загрязнений (укроп лучше не мыть), отряхиваю от воды и тщательно перебираю: выбрасываю желтые и поврежденные листья, корни и черенки. Мытую зелень режу на куски не более 4–5 см и раскладываю тонким ровным слоем на сито.

Для сохранения в готовом продукте ароматических веществ и

зеленого цвета сушу зелень при температуре 40–50 градусов. Во время сушки зелень часто, но осторожно перемешиваю, стараясь не крошить подсохшие листья.

Хороший продукт получается, если сушить зелень на воздухе, в теплую погоду. Для этого отдельные виды зелени надо связать в небольшие пучки и развесить в затененных, но хорошо обдуваемых ветром местах. Корни сельдерея

и петрушки (для смеси можно прибавить морковь) после тщательной мойки и чистки режу тонкой соломкой, бланширую в кипящей воде 2–3 минуты и охлаждаю в холодной воде (небланшированные корни петрушки и сельдерея при сушке тем-

неют). Затем овощи раскладываю тонким слоем на сито и сушу в духовом шкафу в течение 2–3 дней, несколько раз перемешивая для равномерности сушки.

Сушеные корни и зелень осторожно перемешиваю и укладываю для хранения в стеклянные или жестяные банки с плотной крышкой.

Лилия ПРОГЛЯДОВА.
г.Дубровно.

Раздел ведет агроном Федор ВЕРАВОЙША.

ВІНШУЕМ!

Алесь і Дзіяна, вы самыя шчаслівыя, самыя багатыя!

Калектыў рэдакцыі газеты “Народная Воля” не можа ўстрымацца ад шчырых віншаванняў на адрас свайго актыўнага журналіста Алеся Сівага і яго жонкі Дзіяны ў сувязі з нараджэннем трэцяга дзіцяці – дачкі Дашы.

Ма-лай-цы! Маціцце Беларусі! Дзякуючы Вам, шануйныя, вырашаецца найважнейшая для краіны праблема – дэмаграфічная.

Вы ў нашых вачах – самая ішчаслівая і самая багатая сям’я. Жадаем Вам мношства і надалей!

Супрацоўнікі рэдакцыі газеты “Народная Воля”.

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а. Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71. Рэкламны аддзел (017) 328-66-09.

nvonlineinfo@gmail.com

<http://www.nv-online.info>

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

Паколькі ў рэдакцыі няма магчымасці рэагавання і вяртання невыкарыстаных матэрыялаў, яны ляжаць права ўступіць у перапіску за сабой. За інфармацыяй, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Можаць друкавацца матэрыялы, у якіх пазначаны аўтары не падзяляюцца газетай. Пасведчэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г.

выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларусь Дом друку» ЛПТ №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друку 10.07.2017 у 17.00. Аб'ём 4 друку. арушкі. Тыраж 24 150 экз. Заказ № 2553.